

Sundheds- og Ældreministeriet

Dato: 13-12-2018

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[12. december 2018 kl. 11.30-13, Christiansborg lokale 2-080, Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg]

Samråd om kontakt med tobaksindustrien og WHO's rammekonvention om tobakskontrol (FCTC)

Samrådsspørgsmål O

Ministrene bedes redegøre for, hvorfor regeringen over for Danmarks Radio tilkendegiver, at de ikke ser det som brud på WHO's rammekonvention, FCTC, om tobakskontrol og beskyttelse mod tobaksindustriens lobbyvirksomhed, at skatteministeren afholder hilse-på-møder med tobakslobbyister på sit ministerkontor, når flere professorer vurderer det modsatte, nemlig at disse møder udgør et meget klart konventionsbrud?

Samrådsspørgsmål P

Ministrene bedes redegøre for, hvorfor der er stå store forskelle i, hvordan Sundheds- og Ældreministeriet og Skatteministeriet fortolker WHO's rammekonvention FCTC, herunder om ministrene finder det ulogisk og uhensigtsmæssigt, at der er denne vidt forskellige fortolkning på tværs af regeringsapparatet?

Samrådsspørgsmål Q

Chefen for Sundhedsstyrelsens forebyggelsesenhed udtaler om tobakslobbyisternes motiver for at mødes med ministre og embedsmænd, at "de (tobakslobbyisterne) er her for at sælge tobak, og tobak er et afhængighedsskabende produkt, som medfører rigtig meget sygdom og død. Der har vi bare nogle diametralt modsatrettede interesser". Er ministrene enige i, at det er tobakslobbyisternes ærinde at sælge et produkt, der skaber "rigtig meget sygdom og død", når de mødes med ministre og embedsmænd, hvorfor man bør begrænse kontakten til et minimum, som der også står i WHO's rammekonvention FCTC?

Taletekst

Tak for spørgsmålet. Når det kommer til tobak, har vi at gøre med et sundhedsskadeligt og vanedannende produkt. Og derfor er tobaksindustrien også et erhverv, der er underlagt særlig regulering. F.eks. har vi forbud mod tobaksreklame. Og hvis man ønsker at markedsføre en ny kategori af tobaksvarer, skal man først anmelde det til Sikkerhedsstyrelsen.

Det er fordi vi har at gøre med en særlig industri, og man internationalt er blevet enige om, at der er brug for at regulere tobaksområdet. I 2004 ratificerede Danmark WHO's rammekonvention om tobakskontrol, som er folkeretligt bindende for landene. Og EU har også tilsluttet sig konventionen, som også er afspejlet i EU's tobaksdirektiv, som naturligvis også er implementeret i Danmark. Og bare for at illustrere sammenhængen i politikken på området, så er indsatser som f.eks. track and trace, som vi er ved at gennemføre i dansk lovgivning lige nu i forlængelse af EU's direktiv, også omtalt i WHO's arbejde.

I forhold til dette samråd vi sidder i, så har rammekonventionens artikel 5.3 særlig interesse.

Artikel 5.3 lyder – jeg citerer: *”I forbindelse med fastlæggelse og gennemførelse af den offentlige politik på folkesundhedsområdet, skal parterne gøre en indsats for at beskytte denne politik mod tobaksindustriens handelsmæssige og øvrige interesser i overensstemmelse med national lovgivning.”*

Derudover er der udarbejdet en række guidelines med anbefalinger, der sigter mod at understøtte medlemslandene i at møde deres forpligtelser. Blandt andet er der udarbejdet en guideline med anbefalinger til implementering af artikel 5.3.

Der er i øjeblikket 181 parter til tobakskonventionen. EU har også tiltrådt konventionen, som jeg sagde. Parterne er på forskellige stadier i deres tobakskontrol og har forskellige behov. Derfor er der det også regeringens holdning, at der er nogle anbefalinger, som er mere relevante for nogle lande at gennemføre én-til-én end for andre lande.

Det er regeringens indstilling, at rammekonventionen selvfølgelig skal overholdes. Det betyder også, at der er begrænsninger i, hvilke møder der skal holdes mellem tobakslobbyister på den ene side og ministre og embedsmænd på den anden side. Regeringen er opmærksom på, at dialogen skal foregå inden for rammerne af artikel 5.3.

Når det så er sagt, så må jeg også understrege, at det hverken er den nuværende regering eller den tidligere regerings politik, at der overhovedet ikke må være nogen form for kontakt med tobaksindustrien. For tobaksindustrien er et lovligt erhverv. Og et erhverv, der er underlagt offentlig regulering. Det betyder også, at der skal være plads til dialog bl.a. inden for rammekonventionens artikel 5.3. Ét eksempel er dialog om godkendelse af produkter.

Jeg kan også give et andet eksempel. I Folketinget er vi lige nu ved at behandle regeringens lovforslag om at indføre et track and trace-system, som skal være med til at bekæmpe illegal handel med tobaksvarer. Det er et lovforslag, som har

forankring både i Sundhedsministeriet, i Skatteministeriet og Erhvervsministeriet, og derfor også er relevant i forhold til kontakt og dialog.

Systemet, track and trace-systemet, stiller en række krav til, hvad industrien skal gøre for at få systemet til at fungere effektivt. Og i den forbindelse har det været både naturligt og fornuftigt med dialog mellem de relevante myndigheder og erhvervslivet, herunder tobaksindustrien og detailhandlen. Men dialogen har ikke handlet om, hvorvidt vi skulle indføre systemet. For den beslutning har vi allerede truffet i EU-regi. Dialogen har handlet om at få systemet sat bedst muligt op og gennemført i forhold til de forpligtelser, som tobaksindustrien skal leve op til i systemet.

Det flugter i øvrigt også fint med tilgangen hos EU-kommissionen, der jo også er underlagt konventionen. Kommissionen besøger de forskellige lande og har dialog om track and trace-systemet med blandt andet tobaksindustrien i de forskellige lande.

Et af formålene med at indføre et sporingsystem er at bekæmpe illegal handel. Det er regeringens holdning, at når det kommer til illegal handel, så vil det give ikke mening, hvis myndighederne ikke kan gå i dialog med den *lovlige* industri om at bekæmpe den *illegale* industri. Det ved jeg, at skatteministeren vil komme mere ind på.

Jeg har givet eksempler på, hvad vi som regering ser som nødvendig dialog med tobaksindustrien. Og at dialogen selvklart skal ske med respekt for rammekonventionens artikel 5.3.

Som nævnt adresserer artikel 5.3 sundhedspolitikken. Derfor synes jeg også, at det er naturligt, at jeg som sundhedsminister skal være særligt opmærksom på at følge rammekonventionen. Det samme er embedsmændene i Sundhedsministeriet og i Sundhedsministeriets styrelser og departement.

Når der en sjælden gang imellem er møde mellem Sundheds- og Ældreministeriet og tobaksindustrien, er det med rammekonventionen in mente. Mit ministerium og Sundhedsstyrelsen er naturligvis opmærksomme på, at der netop i forhold til forebyggelsesområdet er grund til at være særligt opmærksom på tobaksindustriens rolle.

Så lad mig slutte af med at slå fast, at det er regeringens indstilling og klare holdning, at rammekonventionen selvfølgelig skal respekteres. Og at dialogen med tobaksindustrien skal ske inden for rammerne af rammekonventionens artikel 5.3.

Og dermed vil jeg lade skatteministeren svare på den sidste del.

Tak for ordet.